

Lapsen muistoja vuodelta 1918

Satuin katsomaan telkkarista, kun näytettiin Tampereen valtauksen jälkinäytöksiä. Siinä näytettiin hyvin suuria ruumiskasoja. Nämä ruumiit olivat punaisia, jotka valkoset oli ampuneet. Olin tällaisesta kuullut jo ennemmin, vaan en ollut uskonut, että Suomessa olisi voinut tapahtua tällaista. Nyt oli pakko uskoa, koska kuvat näin.

Muistan sen talven -18 sekä vielä kesänkin suuret kerjäläislaumat, jotka kiertelivät maanteitä. Koska torppamme oli maantien varrella, niin paljon niitä poikkesi myöskin sisälle. Torpassa oli vähän antamista. Isäni antoi niin kauan kuin oli, ja sitten olimme kaikki ilman.

Kerron kuitenkin nyt kaksi erikoistapausta:

Peki

Oli kesäinen kaunis ilta, kun menimme äitini kanssa maantietä pitkin. Maantie kulki ison soraharjun reunaan myöten. Aloimme tulla Karhulammen kohdalle. Huomasimme ihmishaamua muistuttavan olion istuvan maantien reunassa. Hänellä oli omatekoiset kainalosauvat vieressä. Äitini kysyi, onko se Peki. Tähän mies vastasi, että on se Peki. Nyt äitini kysyi, mistä olet tulossa. Tähän Peki vastasi:

- Olen tulossa Lahden vankileiriltä.
- No missäs on jalkasi koskenut?

Tähän Peki vastasi: Olimme rivissä ja takaapäin siihen jollakin lyötiin. En tiedä, oliko kiväärin perä vai seiväs. En ole sillä sen jälkeen kävellyt.

- No mites olet tänne päässyt?
- Veivät Lahdessa junaan ja antoivat piletin Sairalan asemalle.

- Mites olet Sairalasta tänne päässyt?
- No onhan siinä mennyt aikaa useita päiviä. Olen kerjännyt ja joskus hyvä ihminen on antanut minulle kyytiä.

Koska olin silloin vasta 6 vuotta vanha. teki minulle hyvin pahaa nähdä semmoinen ihmisolento. Äitini sanoi Pekille: Mene meille. matkaa on vielä vajaa kilometri. Isäni oli Karhulammella kalanyydyksiä katsomassa. Äitini sanoi Pekille, että saat kalasoppaa illaksi.

Me lähdimme äitini kanssa isää vastaan ja tavoitimme hänet lammen rannasta. Kalaa oli niin paljon, minkä vain jaksoimme pois kantaa, jopa minäkin sain pienen pussin kantaakseni.

Tulimme torpalle, ja äitini pani keiton kiehumaan niin pian kun ehti. Peki söi keittoa ja sanoi: En ole moneen kuukauteen näin hyvää iltasta saanut.

Mainitsen tässä, että Karhulammessa eli hyvin runsaasti kalaa.

Järkyttynyt nainen

Oli kaunis kesäinen päivä v. 1918. Olimme äitini kanssa kahden sisällä. Yhtäkkiä tempaistiin ovi auki, sisälle tuli pitkä, hyvin laiha nainen. Tämän käyttäytyminen oli hyvin omituista. Hän alkoi heti kävellä ympäri tuvan lattiaa ja hoki jatkuvasti: Uossie, uossie, vasties, vasties, her jies siunaamaa. Tyttö saap uuve uko ja verekse veitikan." Tätä jatkui pitkän ajan. Sitten hän pyysi äidiltäni juotavaa, kun sai sen, niin sitten poistui ja läksi Tiuriin päin. Me jäimme ihmettelemään outoa käyttäytymistä.

Äitini rupesi kyselemään, kuka mahtoi olla tuo outo olio. Joku tiesi sen, ja selvitti seuraavalla tavalla: Oli Sakkolan ja Humalaisten kylän rajalla pieni mökki metsässä. Tämän mökin mies oli ollut punakaartissa, mutta jollakin tavalla päässyt pois ja tullut kotiin.

Tapaus oli tullut valkoisten tietoon ja nämä tulivat eräänä yönä sisälle, kun talonväki nukkui. Nämä ampuivat isännän sänkyyn sekä pienen lapsen. Mutta tämä nainen syöksyi läpi ikkunan ulos ja onnistui päästä metsään ja säilytti henkensä. Ei ihme, jos järkytys tuli.

En ole naisesta sen jälkeen kuullut.

Eino Rappe
Kokemäki